

Breedband nog lang niet overal beschikbaar

Breedbandinternet is een basisvoorziening voor de verblijfsrecreatie. Maar veel bedrijven in de buitengebieden kunnen hun gasten die voorziening door een gebrekkelijk netwerk niet bieden. En dat terwijl de vraag groeit. "Geen goede digitale bereikbaarheid? Binnen drie jaar out-of-business!"

Snel internet: *keiharde noodzaak*

Een mooi park, goed sanitair, een leuke speelplaats. Maar ook een breedband internetverbinding. Gasten vinden snel internet net zo gewoon als alle andere basisvoorzieningen. Is die voorziening er niet, dan is dat steeds vaker een reden om een ander recreatiebedrijf op te zoeken.

Maar snel en betrouwbaar internet in de buitengebieden is geen vanzelfsprekendheid. De verbinding is daar vaak erg traag. Recreatiebedrijven kunnen niet voldoen aan de groeiende behoefte van de datavretende gast. Want die gebruikt internet allang niet meer om zijn e-mail te checken. Hij speelt online

games, kijkt tv, gebruikt volop social media en vertelt via Skype hoe leuk zijn vakantie is.

Jong én oud

Het zijn niet alleen jongeren die de smartphone, tablet of laptop intensief gebruiken. "Ook ouderen zijn massaal

"Bij een ander ligt de breedbandverbinding voor de deur, terwijl wij er speciaal in moeten investeren"

online", weet Angela Gabriëls. Zij is, samen met haar man, eigenaar van Park Duivenbos, een kleinschalig recreatiebedrijf in de Peel. "Oudere gasten gebruiken internet om contact met het thuisfront te onderhouden. Daarnaast hebben zij het steeds vaker nodig in verband met hun zorgvraag. →

→ Steeds meer ouderen maken gebruik van zorg op afstand, waarbij zorgverleners persoonlijk contact onderhouden via het beeldscherm.

Park Duivenbos ligt midden tussen Overloon en Oploo. De internetverbinding loopt via een ouderwetse koperen telefoonkabel en het bedrijf ligt kilometers verwijderd van de dichtstbijzijnde wijkcentrale. “We hebben een snelheid van één megabit per seconde. Voor een park met honderd gasten is dat veel te weinig”, vertelt Tonnie Gabriëls, de echtgenoot van Angela. Gasten zijn er niet blij mee, maar lopen nog niet weg. “Wel merken we dat het langer duurt om lege plekken op te vullen.”

Onderschat probleem

Arthur van Disseldorp, RECRON-regio-manager voor Zeeland, zegt dat de slechte digitale bereikbaarheid in de buitengebieden door overheden wordt onderschat. Maar ook door verschillende leden van RECRON. “Je kunt er gewoon niet omheen. Geen goede bereikbaarheid betekent dat je binnen drie jaar *out of business* bent! Ik hoor dat steeds vaker van ondernemers en gasten.” Het probleem ontkennen kan echt niet meer, meent de regiomanager. “Het is de wet van Darwin: degene die zich het beste aanpassende omstandigheden, overleeft. Of je moet onbereikbaarheid als *unique selling point* gebruiken: dan ben je er uitsluitend voor de gast die echt ongestoord van zijn vakantie wil genieten. Maar dan richt je je wel op een héél kleine doelgroep.” RECRON zet zich in voor een betere digitale bereikbaarheid door een sterke lobby, het stimuleren van processen en het organiseren van bijeenkomsten. Zoals de drukbezochte themamiddag in Eindhoven Museum, op 19 maart. Deze was opgezet door de regiomanagers van Noord-Brabant, Limburg en Gelderland, in samenwerking met Stratix Consulting en RECRON TOP Leveranciers Seijssener, Gebr. Van der Donk en Panas.

Boeren kunnen een belangrijke bondgenoot zijn

Website brengt initiatieven in kaart

“Bij een ander ligt de breedbandverbinding voor de deur, terwijl wij er speciaal in moeten investeren. Ik ervaar dat als onrecht.” Voor Raymond Beerendonk van Camping De Reeënwissel in Hoogersmilde is de slechte bereikbaarheid vooral oneerlijk. Hij moest voor achtduizend euro een straalzender aanschaffen en hoge abonnementskosten betalen om zijn gasten acceptabel internet te kunnen bieden. Beerendonk zit nu in de raad van bestuur van de Stichting Glasvezel Midden-Drenthe, een breed initiatief dat snel internet wil realiseren. Hans Kerkhof van Vakantiepark Hof het Zuiden in het Zeeuwse Nieuwvliet had meer

geluk. Hij beschikte over traag internet, totdat een projectgroep die zich boog over het internetprobleem ontdekte dat in zijn buurt een glasvezelkabel in de grond zit. “Binnenkort worden we aangesloten”, zegt hij opgetogen. Om meer helderheid te brengen in alle initiatieven voor snel internet, lanceert het ministerie van EZ binnen enkele maanden een website die alle plannen per regio in kaart brengt. Voor nu is het in elk geval handig om de websites Internetten.nl en Providercheck.nl te raadplegen. Deze bieden een overzicht van de beschikbaarheid van breedband op basis van postcode.

Samenwerken

Op de themamiddag had spreker Mark Jacobs, consultant van Stratix, goed nieuws voor de ondernemers: breedband in het buitengebied, nu meestal een probleem, kan technisch en economisch haalbaar zijn. “Maar het komt niet vanzelf. Samenwerking is hier het toverwoord. Door krachten te bundelen kan zelfs de meest ideale oplossing mogelijk blijken: de aanleg van een glasvezelnetwerk.” Die meest ideale oplossing is overigens ook de duurste. Het grootste deel van de kosten wordt opgeslokt door het graafwerk. Zo’n dertig euro per meter, rekent Jacobs voor. Een dure grap dus als je recreatiebedrijf op kilo-

meters afstand van de bebouwde kom ligt. En dan komen de kosten voor de infrastructuur op het eigen terrein daar nog eens bij. Sla daarom de handen ineen, betoogt de consultant. “Onderhandel als recreatieondernemers gezamenlijk met je gemeente of provincie en wijs op het belang van je sector voor de plaatselijke en regionale economie.” En kijk ook verder dan alleen je eigen sector, aldus Jacobs. “Pak het breed aan en praat met boeren, het waterschap, scholen, zorginstellingen. Boeren in de omgeving van het recreatiebedrijf kunnen een belangrijke bondgenoot zijn: zij hebben ook behoefte aan breedband en bovendien hebben ze verstand van graven.” Naast gemeenten en provincies – die een rol kunnen spelen als onderzoeker en (mede)financier – moet je als groep ondernemers ook in gesprek met een internetaanbieder. Ga daarbij buiten de gebaande paden, adviseert Jacobs. “Kijk verder dan alleen de bekende namen als KPN, maar onderhandel ook met alternatieve aanbieders als Eurofiber, Fieber en Solcon.”

Straalverbinding

Een straalverbinding kan een voordeliger alternatief zijn voor de dure glasvezel. Deze is beter betaalbaar omdat er geen graafkosten gemaakt hoeven te worden. Een provider kan via een hoog geplaatste straalzender in de omgeving (op een toren bijvoorbeeld) het signaal stralen naar een ontvanger op het

Foto: Max de Krijger

Snel draadloos internet via radiofrequenties

Het kabinet wil dat iedereen in 2020 toegang heeft tot een verbinding van minimaal 30 megabit per seconde. Minister Kamp van Economische Zaken heeft daarom onder meer radiofrequenties opengesteld waarmee bedrijven en bewoners zonder vaste breedbandverbinding toch een snelle verbinding met internet kunnen krijgen. Het gaat om radiofrequenties in de 3,6 en 3,7 GHz-band die in het verleden door defensie werden gebruikt. “Dat is een extra mogelijkheid voor snel internet in de buitengebieden”, reageert Mark Jacobs van Stratix. “Een goed alternatief voor glasvezel, wanneer graven te duur is.” Maar er is ook een keerzijde: “Helaas is deze mogelijkheid alleen toegelaten ten zuiden van de lijn Amsterdam-Enschede, in verband met mogelijke verstoring van het satellietstation in het Friese Burum.”

→ recreatiebedrijf. Dan moet er vaak nog wel gegraven worden op het recreatieterrain, voor de distributie van het sig-

“Hoeveel klanten ga ik verliezen omdat ik geen wifi kan leveren?”

naal. “Daar kun je eventueel ook je eigen gasten voor inschakelen”, tipt Jacobs. Hij wijst er overigens op dat een straalverbinding alleen voordeliger uitpakt wanneer het gaat om een korte termijnoplossing. “Op de lange termijn – enige tientallen jaren – zijn de kosten van glasvezel lager dan die van straalverbindingen, vanwege de lagere kosten van energieverbruik en onderhoud. De eenmalige kosten bij glasvezel zijn echter zoveel hoger, dat straalverbindingen voor kortere termijn vaak een overzichtelijker investering bieden.”

Techniek veroudert

Maar veel ondernemers weifelen bij de keuze voor een straalverbinding. De technologische ontwikkelingen gaan snel. Misschien is er wel een nieuwe, innovatieve oplossing in aantocht, is de gedachtegang bij veel ondernemers. “Wat ondernemers vaak willen weten

is: is de techniek wel toereikend”, zegt John Arnold van telecombedrijf Panas na afloop van de themamiddag. “Kijk, die mast blijft wel staan. Maar een straalzender is technologie en die veroudert. En er is de angst dat met de toename van het dataverkeer een straalverbinding niet meer voldoet. Daarnaast kijken ondernemers naar de ontwikkelingen op het gebied van mobiele data. Maar dan heb je te maken met beperkte bundels – een fractie van de 1 Gb per seconde via glasvezel.” Maar, zegt Arnold, afwachten is geen optie meer. “Achter het dilemma tussen straalverbinding en glasvezel ligt nog een tweede, achterliggende vraag: ‘Hoeveel klanten ga ik verliezen omdat ik geen wifi kan leveren?’ Onze ervaring is dat het samen optrekken met collega-ondernemers uit de directe omgeving ervoor zorgt dat een businesscase voor glasvezel snel aantrekkelijker wordt.”